

אזרחים ותיקים בחירום – מבצע שאגת הארי

חני שר

מינהל אזרחים ותיקים

➤ כ- 1.286 מיליון אזרחים ותיקים מתגוררים בישראל (לפי נתוני למ"ס 2024)

➤ מאפייני הזיקנה

- ❖ היבט פיזי- ירידה בתפקוד, מחלות כרוניות, תלות בתרופות וטיפולים
- ❖ היבט קוגניטיבי - ירידה בזיכרון, בהתמצאות, בשיפוט
- ❖ היבט רגשי - חרדה מוגברת, תחושת חוסר שליטה, חשש מאובדן עצמאות
- ❖ היבט חברתי – בדידות, רשת תמיכה מצומצמת

➤ סיכונים מרכזיים במצבי חירום

- ❖ קושי בנגישות למרחבים מוגנים
- ❖ חוסר נגישות למידע
- ❖ הפסקת/ הפחתת שירותים חיוניים (רווחה, בריאות)
- ❖ הזנחה או פגיעה לא מכוונת

מענים ושירותים לאזרחים ותיקים בחירום

- **נופשוני מלחמה-** באמצעות חמל פינויים אזרחים ותיקים, בבתי אבות, במימון של המשרד, טופלו עד כה כ- 330 פניות
- **מועדון לילה-** יצירת מענה נגיש ובטוח בשעות הלילה לאזרחים ותיקים ולאנשים עם מוגבלויות אשר גרים בבית ללא ממ"ד וללא נגישות למקלט או מענה בטוח אחר. כולל: כח אדם, אזור פנאי (שתיה חמה/קרה, כיבוד קל לשירות עצמי, ערכות פעילות פנאי והפגה), כורסאות / מיטות. עד כה נפתחו 18 מועדונים ב- 17 רשויות.
- **רווחה מרחוק** – בשגרה מענה למרותקי בית. בחירום נפתח לכלל אוכלוסיית האזרחים הוותיקים ללא עלות, בחיבור ממחשב נייד, טאבלט, טלפון חכם. השידורים מתקיימים בעברית ורוסית וכוללים: מפגשי שיח ותמיכה, אימונים קוגניטיביים, הרצאות ופעילות גופנית מותאמת לאוכלוסיה. השרות ניתן על ידי 2 ספקים (יוניפר ובשיבה בריאה). עד כה נרשמו מהקו הפתוח כ- 1600 אזרחים ותיקים
- **קהילה תומכת / רכזי שייכות** - פועלים גם בחירום בהתאם להנחיות פקע"ר. אבות הקהילות ורכזות השייכות בקשר עם האזרחים הוותיקים ומסייעים בשינוע ערכות פנאי, סלי מזון, ומענים על פי צרכיהם.

➤ **מוקדי פעילות - מרכזי פעילות לוותיקים תושבי הצפון**, שפוננו בזמנו וחזרו לביתם ב3.25.

קיימים 34 מוקדים כיום, פעילים גם בשאגת הארי או במקוון או פיזי, ככל וניתן פיזי (בהפעלת מט"ב ועמותת ותיקי גליל עליון)

בשבוע השני למבצע נפתחו 3 מוקדי פעילות במלונות למפוני באר שבע ובית שמש,

ובתהליך פתיחת מוקדי פעילות במלונות ים המלח למפוני ערד ודימונה. (בהפעלת מט"ב)

➤ **חזרה לשגרה - מרכזי היום והמועדונים חזרו לפעילות בכפוף להנחיות פקע"ר והרשויות המקומיות.** במרבית

הרשויות מרכזי היום נפתחו ללא הסעות ותחת עבודה בקפסולות (כלכלת ממ"קים) עם דגש על הגעת חסרי עורף משפחתי וחסרי מיגון. עד פתיחתם עבדו מרחוק (שיחות טלפון יזומות, ביקורי בית, אספקת ארוחות).

➤ **נופשוני פסח**

➤ **הכשרות בזום - צוותי מסגרות מערכי דיור וקהילה, עו"ס קהילה**

➤ **שיפוי - למסגרות סגורות בקהילה ולבתי אבות**

➤ **קשר יום- יומי של צוותי הפיקוח המחוזיים עם הרשויות המקומיות ועם מנהלי בתי האבות שמאפשר למטה**

המקצועי להגיב ולייצר מענים בזמן קצר

מה אתם יכולים לעשות

- זיהוי ואיתור - איתור קשישים בודדים באמצעות שיחות יזומות
- הנגשת מידע - באמצעים לא דיגיטליים
- חיזוק רשתות תמיכה – שכנים, מתנדבים
- תמיכה רגשית - הקשבה

איך

- מוקד עירוני
- אנשי שטח באתרי פגיעה
- עדכון מחלקות הרווחה
- גיוס מתנדבים והעלאה למודעות (אתרי מדיה עירוניים/ וואטסאפ עירוני)

